

БЕКІТЕМІН

**ТО ДСБ «Түркістан қалалық
емханасы» ШЖҚ МҚҚ басшысы**

Р.Б.Тасырбаев

2023 жылғы «25» наурыз

№ 116-н/к бүйрөгіна

№4 Қосымша

**ТО ДСБ «Түркістан қалалық емханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның
ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛҒАЛАР МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ
МУДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ ЕРЕЖЕЛЕРИ**

(Signature)

Түркістан қаласы, 2023 жыл

1. Қолдану саласы

1.1 Осы Ереже ТО ДСБ «Түркістан қалалық емханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның (бұдан әрі – Емхана) лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мүдделерінің қақтығысын шешу тәртібін белгілейді. Ережелер Қазақстан Республикасының заңнамасына, Халықаралық корпоративтік басқару тәжірибесіне, Жарғыға және Емхананың ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген.

2. Терминдер мен анықтаулар

2.1 Осы Ережеде келесі терминдер мен анықтаулар қолданылады:

1) лауазымды тұлға – Емханада тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша ұйымдық-әкімшілік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды жүзеге асыратын тұлға;

2) қызметкер – Емханамен еңбек қатынастарында болатын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

3) мүдделер қақтығысы – қызметкерлердің, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте осы адамдардың жеке мүдделері олардың қызметтік өкілеттіктерін тиісінше орындауда әкеп соғуы мүмкін;

4) жақын туыстар – ата-аналар, балалар, асырап алушылар (асырап алушылар), асырап алынған (асырап алынған) толық және толық емес аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері, сондай-ақ жұбайы (куйеуі) және қайын жұртты (ағалары, апа-сіңлілері, ата-анасы және жұбайының (әйелінің) балалары;

5) жеке мүдде – жеке тұлғаның қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатына қызмет ететін мүдде;

6) Емхана бөлімшелерінің біріне жүктелген қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі сыйбайлас жемқорлыққа қарсы функциялар кешені.

3. Жалпы ережелер

3.1 Осы Ереже Емханадағы мүдделер қақтығысын шешудің жалпы қағидаттарын белгілейтін, сондай-ақ мүдделері бар мәмілелер жасау кезінде Емхананың құрылымдық бөлімшелерінің қызметін реттейтін күжат болып табылады.

3.2 Осы Ереже Емханада қабылданған Іскерлік этика кодексінің ережелерін іске асыруға бағытталған, оған сәйкес қызметкердің, лауазымды тұлғаның өз міндеттерін тиімді атқаруы үшін қажетті шарттардың бірі жеке мүдделер арасында қайшылықтардың болмауы болып табылады. Қызметкердің, лауазымды тұлғаның және Емхананың мүдделеріне қатысты, ал мұндай қайшылықтар болған жағдайда – оларды уақтылы ашу және реттеу.

3.3 Осы Ереженің мақсаты Емхана мүддесі үшін әділ, объективті және тәуелсіз шешім қабылдау процесін қамтамасыз ету арқылы қабылданатын шешімдердің тиімділігін арттыру болып табылады. Емханада нақты және ықтимал мүдделер қақтығысын басқарудың бірыңғай жүйесін құру, сондай-ақ

қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың мінез-құлқына қойылатын талаптарды анықтау, оның сақталуы жеке тұлғалардың ықпалымен Емханада шешім қабылдау тәуекелдерін барынша азайтады. қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың мұдделері мен байланыстары.

3.4 Барлық қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өздеріне (немесе онымен байланысты тұлғаларға) немесе басқаларға қатысты мұдделер қақтығысы туындауы мүмкін жағдайды болдырмайтындей әрекет етуі керек.

4. Мұдделер қақтығысын басқару қағидаттары

4.1 Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың Емхананың мұдделерімен жеке мұдделерінің нақты немесе ықтимал қақтығыстары туындаған жағдайда Емхананың қызметі барысындағы іскерлік шешімге, процеске немесе мәмілеге тікелей немесе жанама түрде қатысуға немесе әсер етуге құқығы жоқ.

4.2 Емхана мұдделер қақтығысын басқару жүйесін келесі принциптерге негіздейді:

1) нақты және ықтимал мұдделер қақтығыстары туралы ақпаратты міндетті түрде ашу;

2) әрбір мұдделер қақтығысының Емхана үшін тәуекелдерінің ауырлығын жеке қарау, бағалау және мұдделер қақтығысының әрбір жағдайын реттеу;

3) жанжалды ашу процесінің құпиялышы мұдделер мен есеп айырысу процесі;

4) мұдделер қақтығысын реттеу кезінде Емхананың, қызметкердің, лауазымды тұлғаның мұдделерінің теңгерімділігін сақтау;

5) қызметкер, лауазымды тұлға уақтылы жария еткен мұдделер қақтығысына байланысты қылмыстық қудалаудан қорғау.

5. Мұдделер қақтығысын реттеу үдерісі шеңберінде Емхананың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің міндеттері

5.1 Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар міндетті:

1) өзінің қызметтік міндеттері мен атқаратын жұмыстарына байланысты туындастын мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кезінде тек Емхананың мұдделерін басшылыққа алуға;

2) Емхананың мұдделерімен жеке мұдделерінің қақтығысын уақтылы анықтауға, нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын реттеуге белсенді қатысуға дербес жауапты болады;

3) олардың жеке мұдделері, туыстық байланыстары, достық немесе басқа да қарым-қатынастары, жеке ұнатулары мен ұнатпаулары іскерлік шешімге әсер етпейтініне көз жеткізу;

4) олардың жеке мұдделері Емхананың мұдделеріне қайшы келетін кез келген жағдайларды немесе жағдайларды болдырмауға;

5) Емханамен бәсекеге түспеу, оның ішінде қандай да бір шаруашылық операциялары, әзірленген және іске асырылатын жобалар бойынша бәсекелестікке;

6) өзінің жеке, оның ішінде қаржылық мұдделерін қанағаттандыру үшін Емхананың мүлкін, сондай-ақ Емханадағы өзінің жағдайын және/немесе Емханадағы қызметтік міндеттерін орындауға байланысты туындастын іскерлік мүмкіндіктерін пайдаланбауға;

7) мұдделер қақтығысын қарау процесінде өздерінің жеке немесе материалдық мұдделерін қозғайтын немесе қозғауы мүмкін шешім қабылдауға қатыспауы немесе басқа әрекеттерді жасамауы тиіс.

5.2 Лауазымды тұлға тиісті жағдай туындаған кезден бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің қызметкерлері арқылы мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты жазбаша нысанда хабарлауға міндетті (№23 қосымша).

5.3 Қызметкер мұдделер қақтығысының бар екендігі туралы өзінің тікелей басшысына және/немесе сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің қызметкеріне тиісті жағдай туындаған кезден бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті (Қосымша).

5.4 Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер Емханада енбек және/немесе қызметтік міндеттерін атқара бастаған күннен бастап 5 күн ішінде осы Ереженің талаптарын адал орындауға міндеттенетінін жазбаша түрде растауға міндетті (№1 қосымша).

6. Мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу

6.1 Емхана ықтимал және нақты мұдделер қақтығыстары туралы ақпаратты ашудың келесі жүйесін құрады:

1) қызметкерді жұмысқа қабылдау кезінде мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты бастапқы ашу;

2) қызметке тағайындау немесе қызметке кірісу кезінде мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты ашу;

3) жаңа нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын тудыратын немесе тудырған жағдайлар (мән-жайлар) туындаған кезде мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты ашу.

6.2 Қызметкердің мұдделер қақтығысы туралы ақпарат ашылған жағдайда, соңғысы бұл туралы өзінің тікелей басшысына және/немесе сыйбайлар жемқорлыққа қарсы қызметтің комплаенс-қызметінің қызметкеріне дереу хабарлауға міндетті.

6.3 Лауазымды тұлға мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты жария еткен жағдайда, соңғысы ақпаратты жазбаша түрде Емхананың атқарушы органына уақтылы жіберуге, мұдделер қақтығысының болуын және шешілуін бақылауды және оның функцияларын жүзеге асыруға міндетті, үйлестіруші мұдделер қақтығысына алдын ала баға беретін, қажетті мәнді құжаттарды дайындастын комплаенс-офицеріне жүктеледі. Мәселенің мәні бойынша түпкілікті шешімді Емхананың атқарушы органы қабылдайды.

6.4 Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар Емханада ықтимал мұдделер қақтығысының барлық жағдайларын дереу және толық ашуға міндетті (№22 қосымша).

6.5 Емхананың мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты жасыруы және/немесе әдейі уақтылы немесе толық ашпауы оның сенімін бұзу және алдау ретінде қарастырылады.

7. Мұдделер қақтығысын реттеу

7.1 Қызметкердің нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты тікелей басшы және/немесе комплаенс қызметкері Емхана үшін туындайтын тәуекелдердің маңыздылығын бағалау және оны шешудің ең қолайлы түрін таңдау үшін мүқият тексеруі керек.

7.2 Қызметкермен нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты талдау нәтижелері бойынша оның тікелей басшысы және/немесе комплаенс офицері мұдделер қақтығысын шешу үшін келесі шараларды қабылдайды:

1) оның жеке мұдделерімен байланысты болуы мүмкін Емхананың нақты ақпаратқа қызметкердің қол жеткізуін шектеу;

2) қызметкердің мұдделер қақтығысының әсері болған немесе ықпал етуі мүмкін мәселелер бойынша талқылау және шешім қабылдау процесіне қатысадан ерікті түрде бас тартуы немесе шеттетілуі (тұрақты немесе уақытша);

3) қызметкерді мұдделер қақтығысына байланысты емес еңбек функцияларын орындауды қамтамасыз ететін лауазымға ауыстыру (қызметкердің келісімімен);

4) қызметкердің Емхана мұдделеріне қайшы келетін жеке мұдделерінен бас тартуы.

7.3 Нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты талдау нәтижелері бойынша лауазымды тұлға мұдделер қақтығысын шешу үшін келесі шараларды қабылдайды:

1) лауазымды тұлғаның жеке мұдделеріне қатысты болуы мүмкін Емхананың нақты ақпаратына лауазымды тұлғаның қол жеткізуін шектеу;

2) лауазымды тұлғаның өз еркімен бас тартуы немесе оны мұдделер қақтығысының ықпалында болатын немесе ықпал етуі мүмкін мәселелер бойынша талқылау және шешім қабылдау процесіне қатысадан (тұрақты немесе уақытша) шеттетілуі;

3) лауазымды тұлғаның Емхана мұдделеріне қайшы келетін жеке мұдделерінен бас тартуы;

4) осы Ереженің талаптарын сақтамаған немесе мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді толық жария етпеген жағдайда, лауазымды тұлғаның өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату.

7.4 Мұдделер қақтығысын реттеу шараларының бұл тізімдері толық емес. Мұдделер қақтығысын шешудің әрбір нақты жағдайында Емхананың мұдделер қақтығысы туралы ақпаратты ашатын қызметкермен немесе лауазымды тұлғамен келісімі бойынша жанжалды шешудің басқа да шаралары қарастырылуы мүмкін.

8. Мұдделер қақтығысының жағдайы

8.1 Мұдделер қақтығысының жағдайлары немесе мұдделер қақтығысын тудыруы мүмкін жағдайларға жеткілікті емес келесі жағдайлар жатады:

1) лауазымды тұлға қызметті атқарса немесе оның жақын туыстары контрагенттер, бәсекелестер болып табылатын ұйымдардағы лауазымды тұлғалар болса;

2) лауазымды тұлға қызметтік міндеттерін атқару кезінде алынған және жалпы жүртшылық үшін уақытша қолжетімсіз мәліметтерді коммерциялық мәмілелер жасау кезінде бәсекелестік артықшылықтар алу мақсатында пайдаланса;

3) лауазымды тұлға, лауазымды тұлға қызметті атқаратын ұйымдардан және/немесе оның туыстары немесе лауазымды тұлғаның жеке мұдделері байланысты ақылы жұмыстарды орындайтын өзге де адамдардан Емхананың тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуы туралы шешім қабылдауға қатысады;

4) лауазымды тұлға өзінің, туыстарының немесе лауазымды тұлғаның жеке мұдделері байланысты басқа да тұлғалардың айрықша құқықтары зияткерлік қызметтің нәтижелері болып табылатын тауарларды Емхананың сатып алуы туралы шешім қабылдауға қатысады;

5) лауазымды тұлға өзі қызметті атқаратын компания тапсырыс беруші болып табылатын жұмыстарды орындауға ақылы негізде қатысады;

6) лауазымды тұлға лауазымды және/немесе оның туыстарын немесе лауазымды тұлғаның жеке мұддесі байланысты өзге де адамдарды біріктірсе, Емхананың бас ұйымы, еншілес ұйымы болып табылатын немесе өзге де түрде тәуелді ұйымда ақы төленетін жұмысты орындаса;

7) Лауазымды тұлға, оның жақын туыстары немесе лауазымды тұлғаның жеке мұдделеріне байланысты өзге де адамдар контрагенттер, бәсекелестер, еншілес немесе тәуелді ұйымдар, Емханамен аффилиирленген ұйымдар болып табылатын ұйымдардан немесе жеке тұлғалардан сыйлықтар немесе өзге де жеңілдіктер (тегін қызметтер, жеңілдіктер, несиeler, ойынсауық, демалыс, көлік шығындары және т.б.) алады;

8) лауазымды тұлға лауазымды адамға, оның жақын туыстарына немесе лауазымды тұлғаның жеке мұдделері байланысты өзге де адамдарға қызмет көрсеткен немесе көрсететін, оның ішінде ақылы қызмет көрсететін жеке тұлғаларға немесе ұйымдарға қатысты шешімдер қабылдауға қатысады;

9) лауазымды тұлға және жеке мұдделері байланысты туыстарына және өзге де адамдарға қатысты кадрлық шешімдерді қабылдауға қатысады.

9. Бұзушылық туралы хабарлау

9.1 Осы Ережелерді орындаудан туындаитын сұрақтар бойынша қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар, сондай-ақ басқа да мұдделі тұлғалар комплаенс-офицеріне хабарласа алады.

9.2 Мұдделі тұлғалар қызметкерлердің немесе лауазымды тұлғалардың осы Ережелерді бұзғаны туралы комплаенс-офицерге хабарлай алады және мұндай хабарлама болған жағдайда олардың құқықтары бұзылмауы тиіс.

10. Жауаптылық

10.1 Осы Ереже талаптарының толық, тиісінше және уақтылы орындалуы үшін жауапкершілік Емхана органдарының шешімдерімен белгіленген құзыretі шегінде Емхананың қызметкерлері, құрылымдық бөлімшелерінің басшылары және лауазымды тұлғаларына жүктеледі.

10.2 Осы Ережеде көрсетілген талаптардың орындалуын және енгізілуін бақылауды комплаенс-офицері жүзеге асырады.

11. Қорытынды ережелер

11.1 Осы Ереже Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ Емхананың ішкі нормативтік құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуі мүмкін. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Емхананың атқарушы органы бекітеді.

11.2 Ережелер Емхананың атқарушы органы бекіткен күннен бастап күшіне енеді.